

052

12 APR. 1994

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

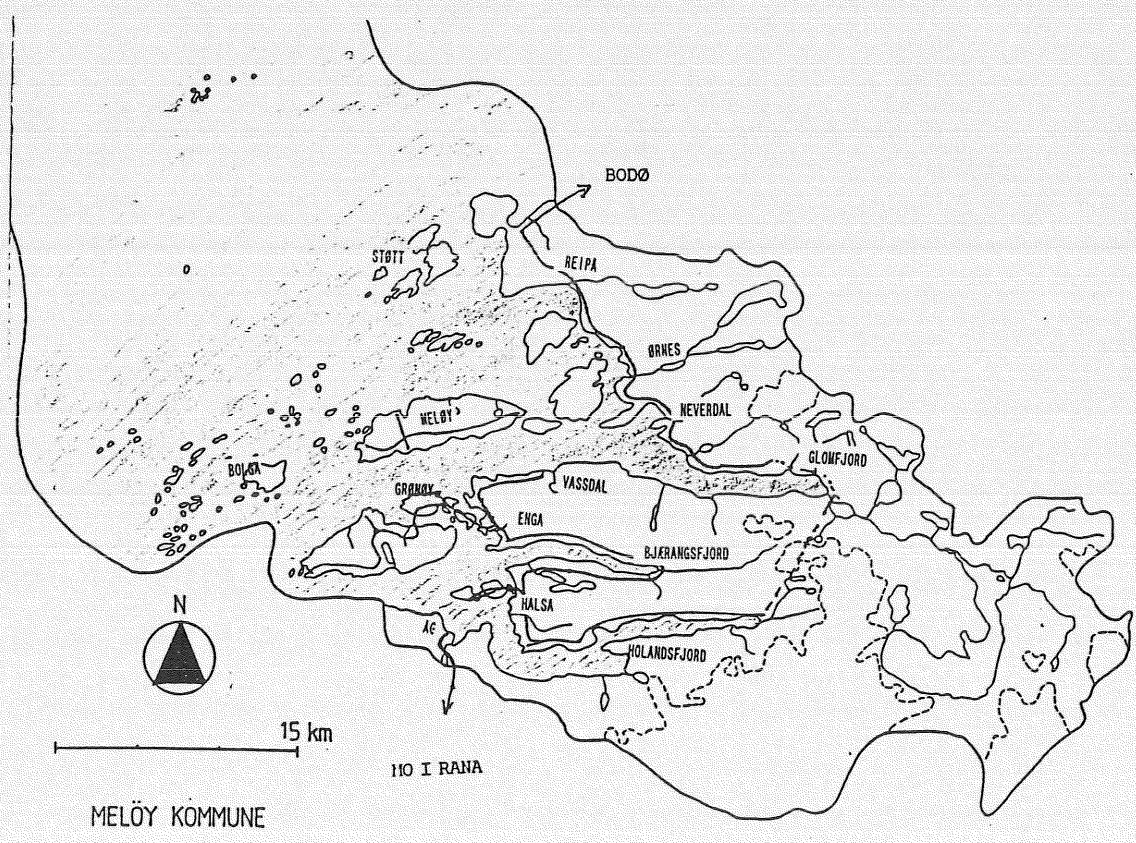
Fiskerirettdeleren i Meløy

ÅRSMELDING FOR FISKERINÆRINGEN

I

MELØY KOMMUNE

1993

INNHold

Meløy kommune	side 1
Resyme av 1993	side 1
UTVIKLINGSTREKK	
Fiskeflåten	side 2
Torskefiske	side 2
Kommentarer	side 3
Fiskermanntallet	side 3
Fiskeindustrien	side 3
Råstoffsituasjon/ ilandført kvantum	side 4
HAVBRUKSNÆRINGEN	
Anleggstyper	side 6
Produksjon	side 6
Øvrige hendelser vedrørende fiskerinæringen	
Forsøksfiske	side 7
Kystsoneplanlegging	side 7
Isproblemer	side 7
Fiskerinemnd	side 8

Ørnes den 23.3.94

Per E. Sagen
Fiskerirettleder

Meløy kommune

Helgelands nordligste kommune med grense i nord til Gildeskål og i sør til Rødøy kommune.

I ytre deler av kommunen er det 755 større og mindre øyer.

Kommunen har et samlet areal på 871 km² , hvorav 53 km² er ferskvann.

Innbyggertallet pr. 1.1.94 var på 7029.

1.1.93 var innbyggertallet 7108 hvorav 3979 var i alderen mellom 19 og 67 år.

Hovednæringene i kommunen er fiske og akvakultur, jordbruk, skogbruk og en god del industri, med Norsk Hydros fabrikker i Glomfjord som mest dominerende hva sysselsetting angår. Gjennom Statkraft's utbygging av Svartis-anlegget er kommunen blitt en betydelig kraftprodusent og har vesentlige inntekter herfra.

Ørnes er kommunens administrasjonssenter.

Resyme

For 1993 var fiskermanntallet for kommunen på totalt 232 personer, hvorav 150 var oppført på blad B. Ialt var det oppført 6 kvinner, hvorav 5 på blad B.

Ved utgangen av 1993 var det totalt registrert 262 fartøy i merkeregisteret for Meløy kommune. Dette var en netto avgang på hele 83 fartøy i løpet av året.

Totalt ble det landet 2.097 tonn til de tre mottakene i kommunen som har vært i drift i 1993.

Verdien av disse landingene utgjorde kr. 9.943.000,-.

Sysselsetting innen mottaksanleggene utgjorde 6-7 årsverk i 1993.

Oppdrettsnæringen i kommunen utgjør etterhvert en betydelig del for den totale syssel- og bosetting i kommunen. Virksomheten i kommunen under ett hadde i 1993 et produksjonskvantum på ca. 4700 tonn; i all hovedsak laks. De to største aktørene innenfor oppdrett i kommunen sto for en direkte sysselsetting på ca. 50 årsverk i 1993. I tillegg etterspør næringen innsatsfaktorer fra lokale leverandører til store verdier og til grunnlag for betydelig avledet virksomhet lokalt. Mye av slakting og pakking foregår dessuten i andre kommuner og skaper arbeidsplasser der.

Fiskerirettleder er etablert med kontor i kommunens rådhus på Ørnes og har kontorfellesskap med jordbruks-, skogbruks- og næringsetaten.

Kontoret ble fast bemannet i midten av desember 1992 etter lengere tids betjening fra fiskerirettleder i Rødøy.

Kontoret har vært enmannsbetjent i hele 1993.

UTVIKLINGSTREKK

Fiskeflåten

Antall fiskefartøy registrert i Meløy fordelt på lengde.

Lgd i m.	Status 1.1.93	Avgang 1993	Tilgang 1993	Status 31.12.93	Endring
0.0- 4.9	99	37	--	62	- 37
5.0- 9.9	213	56	6	163	- 50
10.0-14.9	22	--	3	25	+ 3
15.0-19.9	6	--	1	7	+ 1
20.0-29.9	4	--	--	4	-
Over 30.0	1	--	--	1	-
Totalt	345	93	10	262	- 83

Alderssammensetning i forskjellige størrelsesgrupper av flåten
(pr. 31.12.93)

Bygge år	Under 5.0m	5.0m 9.9m	10.0m 14.9m	15.0m 19.9m	20.0m 29.9m	Over 30.0m	Tot
før-30			2	3	1		6
30-tall		3	1				4
40-tall	2	2	3				7
50-tall		12	1	2			15
60-tall	6	31	1	1		1	40
70-tall	38	51	10	1	1		101
80-tall	16	59	6		2		83
90-tall		5	1				6
Sum	62	163	25	7	4	1	262

Kilde: Merkerregisteret for Meløy

Torskefiske

I 1993 var det 64 fartøy hjemmehørende i Meløy som deltok i fartøykvoteordningen for fiske etter torsk. 4 fartøykvoter ville forsvinne ved utgangen av året som følge av at eier er over 70 år. Det har i løpet av 1993 vært svært stor interesse fra lokale ungdommer for å overta disse fartøy.

Dette indikerer at det fremdeles finnes ungdom som søker mot næringa, men at torskeavhengigheten gjør at økonomien i de forskjellige prosjekter ikke strekker til.

Fartøygruppen fra 13 til 20 meter driver i hovedsak kombinasjonsfiske sei, sild (not), torsk (garn, jukse, line) og rekefiske (trål). For de fartøy som ikke har fartøykvote for torskefiske blir som regel dette tidsrommet brukt til reketrålning og/eller sildefiske.

For seinotbåtene ble sesongen i 1993 et sammenhengende problem med store avsetningsvansker. Tidvis var også sildefiske rammet av stopp i mottaket.

Kommentarer

Arbeidet med merkeregisteret i kommunen har tatt mye tid. Det viste seg etter hvert at en rekke fartøy som sto oppført ikke hadde eksistert de siste årene. Videre var det dårlig samsvar mellom merkeregisteret og manntallet. Til stor forbauselse har en imidlertid stort sett bare mottatt positiv respons i forbindelse med den opprydding som har funnet sted.

Fiskermanntallet

Også fiskermanntallet er blitt kraftig redusert de siste årene. Årsakene til dette er nok flere, men innskjerpingen i forskriften for føring av manntall anses å ha hatt relativt liten betydning i denne sammenheng.

Pr. 31.12.93 hadde fiskermanntallet i kommunen en slik alderssammensetning:

Alder pr. 31.12.93	Antall personer på blad		
	A	B	
80 år og eldre	7		
70 - 79 år	40		
60 - 69 år	25	16	
50 - 59 år	5	22	
40 - 49 år	3	32	
30 - 39 år	2	36	
20 - 29 år		28	
19 år og yngre		16	
Sum	82	150	232

Kilde: Fiskermanntallet for Meløy.

Videre arbeid med ajourføring av merkeregister og manntall vil ha relativt høy prioritet i fremtiden.

Fiskeindustrien

Tre mottaksanlegg har i beretningsåret vært i aktivitet. Det må her bemerkes at alle anlegg i perioder har hatt stopp i kjøp av fisk. Dette har vært begrunnet med dårlig lønnsomhet, i forhold til minstepriser (spesielt for garnfanget fisk) og dårlig avsetning generelt.

Sørensen & Co. Konvensjonelt fiskemottak lokalisert på Støtt. Produksjonen omfatter i hovedsak saltfisk og eksport av fisk som fersk, iset vare. Anlegget hadde i 1993 lønnsutbetalinger tilsvarende ca. 2,5 årsverk.

Bolga Fisk A/S. Konvensjonelt fiskemottak lokalisert på Bolga. Produksjon av saltfisk i tillegg til at noe eksporteres/videresendes som fersk, iset fisk. Anlegget hadde i 1993 ca. 2 årsverk.

Ragnar Hanssen Fiskemottak. Lokalisert i Neverdal. Anlegget tar i mot og videresender det meste av fisken som fersk, iset vare. En del blir imidlertid bearbeidet til singelfrossen filet, saltfisk m.v. som anlegget selger direkte til konsument.

I tillegg har eier tillatelse til oppdrett av torsk, noe som kan bidra til kontinuitet i leveranser.

Anlegget hadde i 1993 ca. 2 årsverk.

Råstoffsituasjon/ ilandført kvantum

1993 startet med stabilt dårlig vær i hele januar og store deler av februar.

Når været bedret seg ble det et stort press på mottaksanleggene. Dette førte i sin tur til at mange fartøy ikke klarte å få avtale om fast avsetning for fangst.

Store deler av den større og mest mobile flåten i kommunen, legger fisket til Lofoten i denne sesongen.

Det totale kvantum landet i Meløy kommune i 1993 ligger på 2.097 tonn og fordeler seg som følger på arter..

Torskefisk	Sild, brisling	Makrell, Lodde	Annet og Skalldyr	Totalt					
Mengde Verdi	Mengde Verdi	Mengde Verdi	Mengde Verdi	Mengde Verdi					
1.011	5.555	583	1.472	417	2.374	84	542	2.097	9.943

Kilde: Fiskeridirektoratet, v/ Statistikkontoret.

Ut fra foreliggende statistikk er det bare ca. 8% av det kvantum som fiskes av Meløyflåten som landes i Meløy kommune.

I tillegg kommer et mindre kvantum fra sjølprodusenter av tørrfisk og salt sei.

Flåten merkeregistrert i Meløy sto i 1993 for en landing av totalt 28.552 tonn til en førstehåndsverdi av ca. kr. 65 mill. Kvantumet var levert av 155 fartøy.

Når en her vet at det finnes enkelte større fartøy med en omsetning på flere millioner, blir det snakk om relativt beskjedne, gjennomsnittlige fangstinntekter på de mindre fartøy.

Generelt lave fiskepriser har preget hele 1993. Det er derfor å håpe at stabilisering av årlig uttak av bestandene, sammen med bekjempelse av illegal omsetning, vil bidra til å høyne og stabilisere prisene på både råstoff og produkter.

Nedenfor er gjengitt noe av statistikk-materialet med noen kommentarer i tilknytning til tallene.

Landinger av fangst i Nordland fylke av fartøy tilhørende i Meløy kommune (tonn rund vekt).

Kommentar:

Torsk	2.054	tonn	Av dette kvantum ble hele 7.282 tonn
Sei	1.175	"	tatt med not, 1.617 tonn med trål og
Hyse	340	"	920 tonn med snurrevad.
Lange/ Brosme	91	"	Fangst på garn, juksa og line, levert
Flatfisk	18	"	i Nordland, var på h.h.v. 803, 600 og
Lodde	326	"	483 tonn.
Sild/ Brisling	6.325	"	Førstehåndsverdien av dette kvantum
Makrell	91	"	var på kr. 33.729.000,- og ble levert
<u>Annet</u>	<u>34</u>	<u>"</u>	av 144 fartøy hjemmehørende i Meløy.
Totalt	11.705	tonn	

Kilde: Fiskeridirektoratet, v/ Statistikkontoret.

Landinger av fangst utenfor Nordland fylke av fartøy tilhørende i Meløy kommune (tonn rund vekt).

Kommentar:

Torsk	56	tonn	Av dette kvantum ble hele 12.859 tonn
Sei	6.661	"	tatt med not, 1.624 tonn med trål og
Hyse	34	"	179 tonn med snurrevad.
Lange/ Brosme	2	"	Fangst på garn, juksa og line, levert
Flatfisk	1	"	utenfor Nordland, var på h.h.v. 15,
Lodde	4.437	"	41 og 32 tonn.
Sild/ Brisling	1.893	"	Førstehåndsverdien av totalt kvantum
Makrell	4.270	"	var på kr. 21.014.000,- og ble levert
<u>Annet</u>	<u>1.396</u>	<u>"</u>	av 11 fartøy hjemmehørende i Meløy.
Totalt	14.750	tonn	

Kilde: Fiskeridirektoratet, v/ Statistikkontoret.

Verdien av kvantum ilandbrakt av flåte hjemmehørende i Meløy beløp seg i 1993 til totalt ca. kr. 65 millioner.

HAVBRUKSNÆRINGEN

Anleggstyper

Anleggstyper som benyttes er i all hovedsak Polarcirkelmærer. Størrelse og utforming på mærer varierer noe.

Plassering: Det var i 1993 kun to konsesjonsinnehavere innenfor oppdrett av laks i kommunen. Disse to har nå en geografisk plassering i forhold til hverandre som anses som svært bra. I tillegg har de også fått til en innbyrdes årsklasse separasjon som er meget gunstig; begge deler i forhold til forebygging og /eller spredning av sykdom. I 1993 har det ikke vært utbrudd av sykdom innenfor oppdrettsnæringen i kommunen.

Produksjon

Den totale produksjonen i Meløy lå i 1993 på ca. 4700 tonn. Produksjonskvantumet er definert som utgående beholdning - inngående beholdning + uttak i perioden.

Det har til tider vært store problemer i laksemarkedet i beretningsåret med blant annet flere anklager om norsk dumpingsalg. Dette har ført til sterkt varierende priser.

Torris Products LTD. A/S driver en god del videreforedling av laks og har i løpet av året kommet meget godt ut i internasjonale, prestisjetunge kåringer av røkelaks og gravlaks.

I 1993 ble 350 - 400 tonn av uttaket videreforedlet.

Bedriften hadde i 1993 ca. 17.5 årsverk direkte.

I tillegg kommer en betydelig del arbeid i form av kjøp av varer og tjenester.

Den totale produksjonen i beretningsåret var på 1749 tonn.

Mowi A/S, "Bolgaanleggene", hadde en produksjon i 1993 på 2937 tonn.

All ferdigprodusert fisk ble slaktet på Lovund og solgt som fersk iset vare.

Mowi A/S hadde i 1993 ca. 30 årsverk knyttet til produksjonen.

I tillegg kommer kjøp av varer og tjenester.

Begge konsesjonsinnehavere har egne stamfisk- og settefisk-anlegg.

Med en antagelse om at det i 1993 ble oppnådd en gjennomsnittspris på 32 kr. pr. kg., representerte det totale produksjonskvantum en verdi på drøyt kroner 150 millioner.

I tillegg til konsesjoner for oppdrett av laks var det ved utgangen av 1993 flere tillatelser til oppdrett av torsk. Ut fra det en kjenner til er det bare 3 av disse som har vært i aktivitet i 1993.

Øvrige hendelser vedrørende fiskerinæringen

Forsøksfiske

I løpet av juli og august ble det drevet forsøksfiske etter "leppefisk" med ruser i Meløy kommune.

Fartøyet "Meløyværing", N-440-ME, ble benyttet i 7 uker med sammenhengende fiske. Resultatet ble svært dårlig sett ut fra fangstmengde og en kan konkludere med at det ikke vil være lønnsomt å drive slikt fiske i Meløy kommune med den teknologi som ble benyttet.

Det må her nevnes at enkelte komponenter på rusene hadde dårlig holdbarhet og at det derfor ble lagt mye arbeid i rent vedlikehold og forbedringer av disse.

Prøvefiske etter "leppefisk" for genetisk artsbestemmelse.

Denne delen ble utført senere på høsten med garn som redskap. Dette fisket viste at arten er representert i relativt store mengder også i Meløy.

Det var ingen problem med å skaffe det nødvendige antall fisk for prøvetaking.

Forsøksfiske etter vassild i Lofoten med Selvåg Senior.

2 tokt i hhv. mai og juni (Rapporter nr. 3 og 4 1992, fondet for fiskeleting og forsøk).

Kystsoneplanlegging

Nordland Fylkeskommune vedtok den 11.11.93 å bevilge midler til igangsetting av utarbeidelse av kystsoneplan for Helgeland i 1994.

Et mindre beløp ble avsatt til disposisjon i 1993.

Fiskerirettleder deltar i planprosessen i den grad dette lar seg gjøre uten at det går ut over ordinært, pålagt arbeid.

En regner forøvrig med at næringen som helhet vil kunne dra nytte en samlet plan for bruk av kystsonen langs Helgeland.

Isproblemer

Etter at Statkraft åpnet kraftanlegget lokalisert i Nordfjord; innenfor Holandsfjord; oppsto det store isproblemer i de ytre deler av Holandsfjorden, søndre Meløy, sist høst.

Problemene med is har sin årsak i at fjorden tilføres store mengder ferskvann fra kraftverket (60 m³ pr.sek.).

Verket går fremdeles for halv kapasitet.

Isen som danner seg fører til store problemer for både oppdrettsanlegg og fiskefartøy i området. De lokale fiskefelt blir av lokale fiskere ansett som ubrukelige i fremtiden som følge av store mengder is i vintermånedene.

Fiskerinemnd

Fiskerinemnda hadde 3 møter i 1993. Dette er et temmelig lavt tall, men det har sin bakgrunn i at det for tiden er relativt sjelden å motta større prosjekt til vurdering. Nemndmedlemmene er imidlertid blitt kontaktet telefonisk i de saker hvor det har vært nødvendig.